

ชื่อเรื่อง ชนิดของคำในภาษาไทย: การวิเคราะห์ทางวากยสัมพันธ์โดยอาศัยฐานข้อมูลภาษาไทย ปัจจุบันสองล้านคำ

ผู้วิจัย รองศาสตราจารย์ ดร. อมาрапรัชชีสินธุ์

ที่อยู่ ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ 10330

e-mail: Amara.P1@chula.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะจำแนกชนิดของคำในภาษาไทยโดยใช้เกณฑ์การกระจายของคำและการ pragmatics ร่วมกับคำอื่น

การดำเนินการวิจัยมีขั้นตอนดังนี้ 1) สร้างฐานข้อมูลภาษาไทยปัจจุบันที่ใช้ในสถาณการณ์ต่างๆ ความยาวประมาณสองล้านคำ 2) ค้นคำพร้อมปริบท และจัดระเบียบข้อมูลโดยใช้โปรแกรม Word Concordance และ Microsoft Excel 3) วิเคราะห์การกระจายของคำในปริบทต่างๆ 4) ตัดสินว่าคำต่างๆ ที่พบเป็นคำชนิดอะไร และให้คำจำกัดความเพื่อรับบุชนิดของคำแต่ละชนิด

จากผลการวิเคราะห์ ผู้วิจัยจำแนกชนิดของคำในภาษาไทยออกเป็น 8 ชนิดได้แก่ 1) กริยา (คำที่สามารถ pragmatics กับ “ไม่” ได้ เช่น กิน ดี) 2) นาม (คำที่ pragmaphobia หลังกริยา หรือหลังบุพบทได้ และ pragmaphobia ตัวกำหนดได้ เช่น คน บ้าน ท่าน) 3) ตัวกำหนด (คำที่ pragmaphobia ลังคำนาม เช่น นี่ นั้น ที่ หละ) 4) บุพนา (คำที่ pragmaphobia คำนาม กริยา หรือประโยชน์ได้ เช่น เพื่อ สำหรับ ใน) 5) วิเศษณ์ (คำที่ pragmaphobia หรือหลังกริยา เช่น จะ ไม่ แล้ว) 6) สันฐาน (คำที่อยู่ระหว่างถ้อยความ เช่น และ แต่) 7) จำนวน (คำที่ pragmaphobia คำนาม เช่น หนึ่ง สิบ ทุก) และ 8) อนุภาค (คำที่ pragmaphobia สุด หรือท้ายสุดของถ้อยความ เช่น นะ เด็ด นะ ครับ)

งานวิจัยนี้ให้ข้อสรุปที่ต่างจากผลงานในอดีตหลายประการ เช่น ไม่มีชนิดของคำที่เรียกว่า Adjective ในภาษาไทย คำนามรวมสรรพนามและลักษณะนามด้วย คำบุพนาสามารถด้วยคำกริยาหรือประโยชน์ได้มากจากคำนาม แล้ว อนุภาคและสันฐานเป็นคำที่ทำหน้าที่ลำดับภาษาสัมพันธ์ และงานนี้ยังพบหลักฐานของกระบวนการกล่าวเป็นคำไวยากรณ์ ซึ่งหมายถึงการที่คำเนื้อหากล่าวเป็นคำหน้าที่ ทำให้ภาษาไทยมีคำที่มีรูปเดียวกันแต่ต่างชนิดกันจำนวนหนึ่ง เช่น ให้ ที่ จาก ทาง ฯลฯ

หนังสืออ้างอิง (คัดเฉพาะบางส่วน)

วิจินตน์ ภานุพงศ์. 2520. โครงสร้างภาษาไทย ระบบไวยากรณ์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง
อุดม วโรตมสิกขิดิต. 2538. ไวยากรณ์ไทยในภาษาศาสตร์. กรุงเทพฯ ห้างหุ้นส่วนจำกัดโรงพิมพ์ชวนพิมพ์.

Anward, Jan, Edith Moravcsik, and Leon Stassen. 1997. Parts of Speech: A Challenge for Typology. *Linguistic Typology*, 1-2 (1997): 167-184.

Bhat, D.N.S. 1994. *The Adjectival Category. Criteria for Differentiation and Identification*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.

Croft, William. 1990. *Typology and Universals*. Cambridge: Cambridge University Press.

Dixon, R.M.W. 1982. *Where Have All the Adjectives Gone? And Other Essays in Semantics and Syntax*. Berlin: Mouton.

Halliday, M.A.K. 1994. *An Introduction to Functional Grammar*. London: Edward Arnold.

Savetamalaya, Saranya. 1989. *Thai Nouns and Noun Phrases: A Lexicase Analysis*. Ph.D. dissertation, University of Hawaii.

Starosta, Stanley. 1994. The Identification of Word Classes in Thai. To be published in *Essays in Thai Linguistics*, edited by M.R. Kalaya Tingsaband and Arthur Abramson. Bangkok: Chulalongkorn University Press.

TITLE: Parts of Speech in Thai: A Syntactic Analysis Based on a Two-million-word Corpus of Current Thai

AUTHOR: Amara Prasithrathsint

ADDRESS: Department of Linguistics, Faculty of Arts, Chulalongkorn University, Bangkok 10330. E-mail: Amara.Pr@chula.ac.th

ABSTRACT

Objective: To classify words in Thai by syntactic criteria: distribution and co-occurrence

Methods: 1) creating a corpus of approximately two million words in Thai based on texts of various genres; 2) sorting out certain words with contexts by using Word Concordance and Microsoft Excel Programs; 3) Analyzing the distribution of words; 4) Determining and defining main parts of speech in Thai.

Results: Words in Thai are classified into 8 categories: 1) *Noun* (e.g. /khon/ 'person', /bāan/ 'house', /thān/ 'you'); 2) *Verb* (e.g. /kin/ 'eat', /dii/ 'good'); 3) *Determiner* (e.g. /níi/ 'this', /nán/ 'that'); 4) *Numeral* (e.g. /níŋ/ 'one', /sɔɔŋ/ 'two'); 5) *Preposition* (e.g. /phia/ 'for', /nay/ 'in', /dúay/ 'with', /dooy/ 'by'); 6) *Adverb* (e.g. /cà/ 'will', /māy/ 'not'); 7) *Conjunction* (e.g., /lɛ/ 'and', /lɛw/ 'then'); 8) *Particle* (e.g. /kha/ 'female polite particle', /khráp/ 'male polite particle', /māy/ 'question particle').

Conclusion: Word classification in this study differs from that in previous studies in several aspects: the class of nouns includes pronouns; there is no adjective class; prepositions are normally constituents of nouns but can also be followed by a verb and a clause; particles are words that play an important role in discourse. A universal process is also found in this study; namely, *grammaticalization*-content words are changing into function words.

Selected References:

- Anward, Jan, Edith Moravcsik, and Leon Stassen. 1997. Parts of Speech: A Challenge for Typology. *Linguistic Typology*, 1-2 (1997): 167-184.
- Bhat, D.N.S. 1994. *The Adjectival Category. Criteria for Differentiation and Identification*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.
- Croft, William. 1990. *Typology and Universals*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Dixon, R.M.W. 1982. *Where Have All the Adjectives Gone? And Other Essays in Semantics and Syntax*. Berlin: Mouton.
- Halliday, M.A.K. 1994. *An Introduction to Functional Grammar*. London: Edward Arnold.
- Panupong, Vichin. 1989. *The Structure of Thai: Grammatical System* (written in Thai). Bangkok: Ramkhamhaeng University Press.
- Savetamalaya, Saranya. 1989. Thai Nouns and Noun Phrases: A Lexicase Analysis. Ph.D. dissertation, University of Hawaii.
- Starosta, Stanley. 1994. The Identification of Word Classes in Thai. To be published in *Essays in Thai Linguistics*, edited by M.R. Kalaya Tingsabath and Arthur Abramson. Bangkok: Chulalongkorn University Press.
- Warotamasikkhadit, Udom. 1996. *Thai Reference Grammar* (written in Thai). Bangkok: Roongphim chuanphim.